

ROZWOJ

DZIENNIK POLITYCZNY SPOŁECZNY I LITERACKI

Wtorek, dnia 21 listopada 1922 roku.

XXV.

Zawiadamiamy naszych czytelników iż w dniu 1-go grudnia „ROZWOJ” obchodzi jubileusz 25 letniej pracy dziennikarskiej w Łodzi.

Z okazji tej dnia 3 grudnia, w niedzielę, wydamy numer

Jubileuszowy

który wydrukowany zostanie w podwójnej ilości egzemplarzy.

Ogłoszenia do tego numeru, pomimo znacznego nakładu, nie będą droższe, niż do zwykłych numerów, a nawet tańsze, bo kto przed świętami Bożego Narodzenia powtórzy jeszcze swoje ogłoszenia, ten od następnych razy otrzyma 10% ustępstwa.

Ogłoszenia te prosimy przysyłać jak najrychlej, aby można je było wykonać sfaraniem; nawet bowiem prace w ostatniej chwili, wywołuje pośpiech, niezbyt w tych wypadkach pożądany ani dla ogłaszających się, ani dla Administracji.

Ogłoszenia przyjmuje Administracja „Rozwoju” codziennie w biurze Al. Kościuszki Nr. 41.

Administracja „Rozwoju”

WIADOMOŚCI POLITYCZNE

Sprawa Jaworzyny znów odroczone.

(wp) Dzienniki donoszą, że Rada Ambasadorów postanowiła odroczyć sprawę Jaworzyny aż do wiosny przyszłego roku, zastrzegając sobie prawo nieodwołalnej decyzji. W dyskusji jaka się wywiązała z tego powodu w Radzie Ambasadorów, przyjęto jako punkt wyjścia do przyszłej decyzji orzeczenie Komisji weryfikacyjnej, oraz opinię Komisji prawniczej, która zajmowała się rozpatrywaniem powyższego orzeczenia. „Kurjer Poranny” zaopatruje tę wiadomość komentarzem, że pocróż Benesa do Paryża, którą ten przeświadczył przed kilku dniami, nie pozostała bez wpływu na powyższe odroczenie. (6)

Pierwsze prace Sejmu

(wp) Pierwszym obowiązkiem świeżego Sejmu będzie jaknajszybsze zajęcie się kwestiami podatkowymi, które przedłoży minister skarbu i których ustalenia będzie się domagał jeszcze w bieżącym roku kalendarzowym. Uchwała ta będzie ważna przede wszystkim z powodu opracowywania budżetu na rok 1923. Dziś już bowiem praca ministerstwa skarbu w tym kierunku natrafia na trudności

ZAMACH NA STAROSTĘ.

SPRAWCAMI SĄ BOLSZEWICY.

STOLPCE 20. Na starostę w Stolpcach hr. Czapskiego dokonano zamachu, rzucając do jego mieszkania 3 bomby. Dwie z nich wpadły do pokoju, sąsiadującego z sypialnią, gdzie wówczas znajdował się hr.

Czapski. Trzebiła bomba wybuchła w samej sypialni, nie w rzucając staroście żadnej szkody. Śledztwo w toku, zamachu dokonali przypuszczalnie bolszewicy. (2)

FAŁSZYWE ALARMY.

TENDENCYJNE WIADOMOŚCI PRASY NIEMIECKIEJ.

WARSZAWA, 20 (PAT) „Danziger Allgemeine” z d. 18 bm. zamieściła artykuł, przedruk z „Wechselzeitung”, w którym donosi, że w Polsce odbywają się wielkie ćwiczenia polskiego sztabu generalnego pod kierunkiem oficerów francuskich. Dziennik zaznacza, że ćwiczenia te oparte były na temacie starcia wojennego między Francją a Anglią, w którym to starciu Polsce miałyby przypaść bardzo donioła rola. W dalszym ciągu dziennik pisze: „Jesteśmy w stanie podać gen. Hackingowi bardzo interesujące szczegóły o politycznej stronie

podstawy tych ćwiczeń. Dziennik wylicza całą szereg rzekomych zarządzeń, które Polska miałaby poczynić na rozkaz Francji w korytarzu na półwyspie Heli w wolnym mieście Gdańsku aby ta mogła energicznie wystąpić przeciw Anglii. Ze strony urzędowej jesteśmy upoważnieni do stwierdzenia, że wiadomości o podobnych manewrach wojsk polskich, podane w wymienionym dzienniku niemieckim, nie tylko nie są zgodne z prawdą, lecz są wprost wysanem z palca tendencyjnym i świadomym kłamstwem.

Mussolini o konferencji w Lozannie.

MUSI BYC JEDNOLITY FRONT.

LOZANNA, 20 (PAT) W wywiadzie z korespondentem „Petit Parisien” Mussolini podkreślając decydujące znaczenie konferencji dla Ententy która pozostaje nienaruszoną jedynie dzięki lojalnej i na szerokich podstawach opartej współpracy sojuszników, oświadczył, że trzeba utworzyć jednolity front sprzymierzonych, nie tylko ze względu na Turcję, lecz i na Niemcy.

Mussolini dodał: Trzeba, abyśmy również zgodzili się co do innych kwestji europejskich. Jest rzeczą niezbędną, abyśmy usreszcili zajęli wspólne stanowisko i zaniechali uprawiania trzech różnych polityk. Premier włoski dał do zrozumienia, iż prawdą jest przybycie do Lozanny przedstawicieli wykanu. (8)

Nowe kredyty wojenne w Jugosławii.

BOJKA, STRZAŁY REWOLWEROWE W IZBIE POSELSKIEJ.

BELGRAD, 20 (11) (Tel. wł.) Na tajnym posiedzeniu, zwołanym na żądanie nowego ministra wojny gen. Pachnicza, omawiano sprawę dalszych kredytów wojskowych.

W czasie obrad nad powyższymi kredytami, których uchwalenia domagał się minister wojny ze względu na wewnętrzne i zagraniczne

położenie Jugosławii, przyszło do formalnej bójki.

Opozycjoniści zaczęli strzelać z rewolwerów w izbie i rzucać kałamarzami w stronę lewy ministrów.

Poseł muzulmański Milkowic opuścił salę cały pokrzwawony. (8)

ulożona preliminarza, wobec niesłychanej nizkości t. zw. danin publicznych, obejmujących, jak wiadomo, podatki bezpośrednie, pośrednie, cła, monopole oraz opłaty stemplowe i podatki od obrotu. Ponieważ wprowadzenie do budżetu pozycji dochodowych, nie

opartych jeszcze na tytule ustawowym, byłoby sprzeczne z praktyką i teorią prawa budżetowego, przeto wniesienie do Sejmu preliminarza na rok 1923 jest unormowane, uprzednim uchwaleniem przez Sejm przedłożenia podatkowych

Fiasco rusińskiego sabotażu

(wp) Znanego prowokatora rusińskiego Petruszewicza, który w okresie wyborczym chciał wywołać ferment wśród ludności rusińskiej i odciągnąć ją od urn wyborczych, spotkał zupełny zawód. Pomimo rozwinięcia szalonej agitacji przez wysłanników Petruszewicza, hojnie rozrzucanych pieniędzy, a wreszcie terroru jak np. ohydne zabójstwo redaktora Twerdochliba, który przeciwstawił się fantazjom Petruszewicza, ludność rusińska stanęła do urn wyborczych, aby wybrać własnych przedstawicieli do Sejmu Rzeczypospolitej.

Proces komunistów

(wp) Rozprawa przeciw komunistom, aresztowanym w podziemiach katedry ruskiej św. Jura we Lwowie rozpocznie się dnia 22 b.m. przed sądem przysięgłych we Lwowie. Staje 39 osób, oskarżonych o zbrodnię zdrady państwa. Przewodniczącym będzie radca Laidler, oskarżaczem będzie prokurator dr. Güntler. Rozprawa potrwa około miesiąca.

Repatrianci.

(wp) W roku bieżącym oczekiwany jest jeszcze jeden transport repatriantów polskich z Rosji. Na zimę repatriacja zostanie wstrzymana aż do marca 1923 roku.

O monopol tytanitowy.

(wp) Wiceminister skarbu p. Mikulecki wyjechał do Wiednia, gdzie zabawi cały tydzień. P. Mikulecki ma załatwić ostateczne rozrachunki z Austrią w sprawie monopolu tytanitowego.

Ogłoszenie dekretu o zwołaniu Sejmu i Senatu nastąpi dzisiaj

(wp) Tekst dekretu o zwołaniu Sejmu i Senatu na 28 b.m. został już ustalony i Naczelnik Państwa dekret podpisał. Dzisiaj ma być ogłoszony w „Monitorze Polskim”.

Wczoraj o godz. 5 po poł. odbyło się posiedzenie Rady Ministrów.

TELEFONEM Z WARSZAWY**POŁ ROKU WIEZIENIA ZA PASKARSTWO.**

*) Sąd pokoju 10-go okręgu w Warszawie skazał Chmę Wortsteinowa za żądanie wygórowanej ceny przy sprzedaży mąki, na pół roku więzienia i mijon marek kary. (2)

OCHRONA PRACY.

*) Departament ochrony pracy opracowuje ustawy: o rozjemstwie, o umowach zbiorowych i o rozciągnięciu na b. Kongresówkę obowiązującej w b. zaborze pruskim i austriackim ustawy o sądach przemysłowych.

Projekty tych ustaw będą niebawem wniesione do Sejmu.

Na dalszym planie jest ustawa o umowie najmu w przemyśle, mająca kodyfikować rozmaite w tej sprawie przepisy, obowiązujące w różnych dzielnicach Polski. (2)

OCHOTNICY ROCZNIKA POBOROWEGO 1900 R.

*) Minister wojny zezwolił na zatrzymanie szeregowych rocznika poborowego 1900, o ile tacy zgłoszą chęć pozostania w służbie czynnej w wojsku stałym ponad termin przewidziany ustawą, conajmniej jednak do 1 czerwca 1923 r.

Jako przywilej dla ochotników zgłaszających chęć pozostania nadal w służbie czynnej, ustanowiony zostanie specjalny dodatek w wysokości 100 proc. żołdu posiadanej szarży.

Należy zaznaczyć, że w pierwszym rzędzie będą uwzględnione zgłoszenia szeregowych, posiadających kwalifikacje na instruktorów, lub do służby administracyjno-kancelaryjnej.

Natomiast nie dotyczy to szeregowych ochotników, osobistych i do koni oficerów. 2

KONFERENCJA W LOZANNIE**W PRZEDDZIEN JEJ OTWARCIA. STANOWISKO WŁOCH. WSPÓLNY PROGRAM TRZECH MOCARSTW ZACHODNICH. PRZYJAZD TRZECH MINISTRÓW DO LOZANNY**

Wczoraj została otwarta urzędowo w Lozannie konferencja nad sprawami Bliskiego Wschodu. Narady przedwstępne Curzona z Poincarem doprowadziły według zdania prasy paryskiej do zupełnej zgody zapatrywań Francji i Anglii. Anglia ma zamiar podobno zaproponować obsadzenia Dardaneli na pewien czas przez sojuszników; ma to być gwarancją wykonania warunków traktatu przez Turcję. Jaka rzeczoznawca ze strony Francji będzie czynny marszałek Foch. (2)

LOZANNA 20 (PAT) Poincare złożył dziś rano wizytę prezydentowi Haabowi. (2)

RZYM 20. 11 (PAT) Agencja Stefaniego komunikuje, że ponieważ baron Avezzana nie przedstawił jeszcze swoich listów uwierzytelniających, ani też nie otrzymał formalnych instrukcji od Mussoliniego, wobec tego udział barona Avezzana w ostatniej paryskiej naradzie pomiędzy lordem Curzonem a Poincarem miał charakter wyłącznie półurzędowy.

Na skutek tego narady paryskie mają istotne znaczenie tylko dla rządu francuskiego i angielskiego, natomiast włoski punkt widzenia przedstawi dopiero Mussolini osobiście podczas swego spotkania w Szwajcarii z lordem Curzonem i Poincarem.

LOZANNA 20. 11 (PAT) Poincare, Curzon i Mussolini powrócili z Territet o godz. 23 min. 15. Po naradzie ministrów w Territet ogłoszony został następujący komunikat:

Poincare, Curzon i Mussolini stwierdzili wspólne postanowienie rozwiązania w duchu jaknajserdeczniejszej przyjaźni oraz na podstawie absolutnej równości pomiędzy sprzymierzonymi wszystkich spraw, jakie będą traktowane podczas konferencji lozańskie. Następna narada ministrów odbędzie się w poniedziałek rano.

LOZANNA 20. 11 (PAT) Poincare i Curzon przybyli tu o godz. 18 m. 25, poczem o godz. 18 m. 55 odjechali do Territet, dokąd przybyli o godz. 20, powitani na dworcu przez Mussoliniego. Po naradzie poufnej trzech ministrów, jaka odbyła się w prywatnych apartamentach Mussoliniego, miała miejsce konferencja międzysojusznicza z udziałem innych wybitnych członków trzech delegacji sprzymierzonych.

LOZANNA 20 (PAT) Ag. Havasa do władze się, iż narady trzech ministrów w Territet wywarły dodatnie wrażenie na delegatach, ponieważ przewidują ogólną zgodę sprzymierzonych. Ministrowie zapoznali się z memorjałem angielskim, mającym posłużyć za podstawę propozycjom, które będą przedstawione Turcji przez państwa sojusznicze. Poza to jest prawdopodobne, iż ministrowie rozpatrzyli ewentualne postanowienia, jakie należałoby powziąć w razie pogwałcenia przez Turcję układu mudańskiego lub chęci wywarcia przez nią nacisku na rokowania lozańskie. Zamiary Anglii i Francji w tym względzie mogą jedynie doznać poparcia ze strony Włoch.

Przesilenie rządowe w Niemczech.**STANOWISKO SOCJAL-DEMOKRATÓW DR. CUHNO DALEJ TWORZY GABINET**

BERLIN 20 (PAT) Frakcja socjal-demokratyczna Reichstagu po trzygodzinnej dyskusji przyjęła stanowisko delegatów frakcji, którzy prowadzili rokowania w sprawie utworzenia gabinetu. Stosunek głosów trzymany jest dotychczas w tajemnicy.

BERLIN 20 (PAT) „Berliner Zeitung am Mittag“ donosi, że dr. Cuhno pragnie nadal tworzyć gabinet z pośród członków mniejszości wspólnoty pracy. We czwartek przedstawi dr. Cuhno w Reichstagu skład nowego gabinetu.

BERLIN 20. 11. (AW) Wobec odmowy socjalistów co do zezwolenia swym przedsta-

wicielom wzięcia udziału w gabinecie Cuna, prasa berlińska nie widzi żadnego wyjścia z krytycznej sytuacji, a możliwość gabinetu mniejszości burżuazyjnej ocenia bardzo sceptycznie. Centrum i demokraci domagają się nadal rozszerzenia bloku na niemiecką partię ludową.

Jeżeli socjaliści nie ustąpią ze stanowiska opozycyjnego, nie pozostanie wówczas nic innego, jak rozwiązać parlament. Musiałby wówczas powstać gabinet personalny, na którego czele stanąłby dr. Cuno lub inna osobistość. Zadaniem tego gabinetu byłoby przeprowadzenie wyborów i załatwienie spraw bieżących do czasu utworzenia nowego parlamentu.

Francuzki żądają praw wyborczych.**AGITACJA ZA RÓWNOUPRAWNIENIEM KOBIET CORAZ SILNIEJSZA.**

PARYŻ 20. 11. (AW) Propaganda za wprowadzeniem prawa wyborczego dla kobiet, zatacza coraz szersze kręgi. W Sorbonie odbyła się międzynarodowa manifestacja, na której przemawiały przedstawicielki 10 kraj-

jów, które wprowadziły u siebie powszechne prawo wyborcze dla kobiet. Szczególnie gorąco oklaskiwane były przemówienia p. Mac-Cormick. Polska nie była reprezentowana na tej konferencji.

POLSKA A GDANSK.

GDANSK 20. 11. (AW) Dziś przybyli do Gdańska przedstawiciele polskiego ministerstwa przemysłu i handlu, dyrektor departamentu Tenenbaum z naczelnikiem wydziału Siebenichem, celem kontynuowania pertraktacji, rozpoczętych w Warszawie z senatorem Jewelowskim w sprawie kontyngentów tudzież statystyki celnej.

ROZBUDOWA PORTU W KŁAJPEDZIE.

GDANSK 20. 11. (AW) Dziennik Gdań-

ski“ donosi, że dyrektorjum krajowe kłajpedzkiego czyni wielkie wysiłki w dziedzinie rozbudowy portu. W tych dniach oddano do użytku publicznego kolej okólną, łączącą port z głównym dworcem kłajpedzkim. Dotychczasowe połączenie przechodziło przez centrum miasta. Ostatnią część nowej linii przy dworcu portowym wykonano na 5 torów i przeznaczono na dworzec przetokowy dla portu zimowego oraz wolnej strefy.

Trzy krzyże.

Po każdej ciężkiej chorobie wytwarzają się w organizmie pewne trutki, czyli toksyny, bardzo szkodliwe dla zdrowia, a nawet życia pacjenta.

Po wojnie europejskiej, w całym świecie zaznaczył się ten szkodliwy wpływ toksyn, wpływ paralizujący w najwyższym stopniu działalność intelektu na społeczeństwa, wpływ wyznaczający do kierownictwa zawiłą maszyną państwową, liczne niepowołane komórki, w istocie rzeczy przeznaczone tylko do pełnienia najniższych funkcji organizmu.

Taka powojenna gorączka specjalnie jaszkrawo wyodrębniła się w Rosji, gdzie grube komórki mięśniowe zastąpiwszy delikatne włókienka mózgowe, zaczęły gospodarstwo.

Objawy tego stanu chorobliwego może są różne w różnych krajach — jednak symptomy wszędzie są tak charakterystyczne, iż na pierwszy rzut oka, daje się tu zauważyć i wykazać ogólnie znane „vulgaris” zakażenie ludowe.

Niczem niepołamowany wstręt do pracy, idący w parze z zupełnie nieodpowiednimi żądaniami natury ekonomicznej, pociągającymi za sobą krach wszelkiego systemu podatkowego i ekonomicznego państwa, dzikie pomysłoty socjalno-etatystyczne, usuwanie się mas od współmiernych podatków, apologia nieróbstwa i dziełoróbstwa i t. p. oto zasadnicze rysy tej ludowej megalomanji, która od 1918 r. do naszych czasów przywiodła wiele narodów i państw na dno nędzy.

Ale obecne chwile są przełomowe. Zdrowy duch i instynkt samozachowawczy narodów, przyprowadził do otrzeźwienia i przytomności szerokie odłamy społeczeństw Europy, które rychło spostrzegły bolszewicką przepaść kończącą pochyłość, po której w zawrotnym pedzie się staczały wśród ogłuszających śpiewów „czerwonego” i „internacjonaliki”.

Pierwsze otrząsnęło się społeczeństwo francuskie, które powierzyło ster rządów ludziom ze stali, tego pokroju co Poincaré, zrywając radykalnie z „postępowymi” metodami p. Hervego i towarzyszy.

Potem przyszło zwycięstwo Mussoliniego we Włoszech, zwycięstwo zdrowej myśli narodowej nad czerwoną hydrą demagogii, i chrobotwórczemi bakterjami w rodzaju Szancera, które podcinały byt słonecznej Italji.

Aż nareszcie zwałił się taki kolos wolno malarstwa i pseudo postępu jak Lloyd George, osobisty nieprzyjaciół uczciwości, który, gdyby słusznym było określenie polityki jako „fałszywej gry” lub sztuki gnębienia w cichości słabszych, mógłby zostać jej apoteozą.

Pomijamy tu pomniejszych wahnięcia na prawo myśli państwowej w Austrii, w Turcji, Jugosławji i t. d., zwracamy uwagę na wyniki głosowania do Sejmu i Senatu w naszej Ojczyźnie.

T utaj, może później niż gdzieindziej lecz jednakże „zdrowy chłopski rozum” przyszedł do przekonania, iż coś źle się dzieje i na spacer na drodze, która się zaczęła w 1918 roku z dnia na dzień staje się nieprzyjemniejszy i może się skończyć katastrofą i rozpanoszeniem się gonokoków a la Kreml.

Przed oczyma uważnego widza narody Eu-

ropy zamykają krwią zapisaną kartę rzałów ludu, kartę ciężkiej gorączki powojennej i zmagają się prawa do życia z polipem anarchji i politycznego wyuzdania.

Cicho i bez szelestu otwiera się biała karta przyszłości. W Europie napisano już pierwsze mocne słowa. Od Bałtyku do Karpat, jest jeszcze ona biała, jak pierwsza szata zimy...

Przykazaniem naszym na dzisiaj jest odpedzić od niej dojidowców wyzwoleńców i innych analfabetów politycznych, którzy wszędzie radziby wsunąć swoje trzy grosze, a nad istotnym postępowaniem przyszłością, ojczyznę postawić symboliczne trzy krzyże.

(5)

A. S.

LISTY GDAŃSKIE.

(Od własnego korespondenta)

Gdańsk, dnia 17 listopada 1922 r.

Katastrofalne położenie miejskich tramwajów. — Wzrastająca drożyzna. Odwołany przyjazd niemieckiego okrętu wojennego. Ustawa kagańcowa.

Wobec znacznego podrożenia węgla, oraz podwyższenia poborów personelu miejskich kolei elektrycznych, zmuszoną była gdańska rada miasta podnieść w ostatnim czasie dwukrotnie taryfę na wszystkich tutejszych liniach tramwajowych i to łącznie o 290 proc. Niezadowolona tem podwyższeniem publiczność zaczęła gremjalnie bojkotować tramwaj i używa obecnie do przejazdów z przedmieść do miasta i naodwrot linii kolei żelaznej. Z powodu tak znacznie wzmożonej frekwencji szczególnie na linii Gdańsk, Wrzeszcz, Oliwa i Sopot, zmuszona była polska Dyrekcja kolejowa, aby sprostać temu olbrzymiemu ruchowi, za prowadzić na swych liniach podmiejskich cały szereg nowych pociągów, które przewożą o różnych porach dnia tłumy dawnych abonentów tramwajowych, podczas gdy wozy miejskich tramwajów świecą pustkami. W najbliższych dniach ma nastąpić wskutek dalszego podrożenia cen węgla nowe podwyższenie taryfy tramwajowej, oraz znaczne ograniczenie redukcji dotychczasowej ilości kursujących wozów tramwajowych.

Katastrofalny spadek marki niemieckiej, oraz nieekonomiczna gospodarka tutejszego se-

natu, sprawiły, że wolne miasto Gdańsk, zaficzone jeszcze z wiosną bieżącego roku do najtańszych miast w środkowej Europie, należy dzisiaj donajdroższych środowisk i centr. Obecne tutejsze ceny artykułów żywności i innych środków codziennego zapotrzebowania są znacznie wyższe od cen, obowiązujących w Polsce i Niemczech.

Gdański port odwiedziły w bieżącym roku wojenne floty: angielska, szwedzka i duńska. Na najbliższe dni zapowiedziany był przyjazd niemieckiego okrętu wojennego „Brunszwig”. Tymczasem okręt ten odwołał w ostatniej chwili swój przyjazd ku ogromnemu żalowi tutejszych hakatystów, których ominęła sposobność do głośnego zadokumentowania przywitaniu i odejście tej bratniej jednostki bojowej patriotycznych uczuć.

Tutejszy senat opracowuje projekt ustawy, zarządzający aby wszystkie ogłoszenia i napisy urzędowe i prywatne na ulicach i w lokalach publicznych zawierały jedynie tekst niemiecki. Ta droga pragnie senat zachować niemiecki charakter Gdańska”. (7)

W. P.

Dlaczego upadł Clemenceau?

(o) Dopiero teraz odsłonięto tajemnicę, dlaczego tak sromotnie upadł „stary tygrys” francuski, Jerzy Clemenceau, który w czasie wojny był jednym z największych mężów Francji i jako premier francuski należał do „piątki” tych wielkich na konferencji w Wersalu, która dyktowała nowy porządek Europy.

Powody tego nagłego upadku odsłania marszałek Franchet d'Esperey, który na czele armji francusko—angielskiej przełamał w jesieni w roku 1918 front bałkański, złożony z wojsk bułgarskich i niemieckich. Ale oto powody dla których runął „stary tygrys” we Francji w opowiadaniu marszałka Fraucheta d'Esperey:

„W październiku 1918 roku — pisze on — po przebiegu frontu nieprzyjacielskiego, znalazłem się wobec dwóch możliwości: albo maszerować na Wiedeń i Berlin, albo iść na Konstantynopol. Gdyby Rosja była mocna i gdyby się nie była odwróciła od koalicji, to byłby wskazany marsz na Konstantynopol. Zostawała więc druga możliwość: Wiedeń, Berlin. Te operacje w związku z Fochem byłyby logiczne i łatwe, tymbardziej, że miałem pod swem dowództwem stosunkowo duże siły, armje angielską i francuską.

W chwili, gdy już wydałem odpowiednie rozkazy otrzymałem od Clemenceau'a telegram utrzymany w tonie szorstkim i prawie brutalnym, który mi polecał „zaprzestać wszelkiej o-

sobistej inicjatywy”, oddać komendę armji angielskiej angielskiemu generałowi, który wedle umowy między rządem angielskim a francuskim miał obsadzić Konstantynopol.

Jako żołnierz musiałem słuchać. Ale konsekwencje tego kroku, były, jak widzimy, brzydliwe w następstwie.

W dniu 27 października 1918 Clemenceau wysłał do marszałka d'Esperey'a nową depezę w której go uświadamia o wielkim planie okrażenia bolszewiji i zajęcia Ukrainy przez jego armję. Na to odpowiedział wódz, że to prawie niemożliwe wobec nadchodzącej zimy.

W ten sposób wspaniały rezerwoar energii pozostał niewyżytkany. Clemenceau dał się zupełnie opętać magnetycznej woli Lloyd George'a i pod jego dyktatem prawie ustępował mu na wszystkie polach. Gdańsk, Górny Śląsk, Wschodnia Małopolska, to były nasze reperkusje tej słabosci i niedołęstwa francuskiego premiera”.

Widzimy więc z tego oświadczenia, że zbytnia pobłażliwość dla Niemców i uległość wobec Lloyd George'a zdecydowały o upadku Clemenceau. Podobnie i polityka proniemiecka Lloyd George'a zdecydowała również o upadku ostatniego z „piątki” t. j. Lloyd George'a. Do greckie aspiracje polityczne za króla Konstantyna dziwnie szły po linii dawnej polityki Beruna drogi na Bagdad. (6)

NA MARGINE

Album do wpisywania.

Jeżeli idziecie na imienniny, urodziny i inne, temu podobne obchody i dochody familijne, które polegają z jednej strony na przyjmowaniu podarunków i gości, a z drugiej — na częstowaniu tem, czem, chata bogata, choć nierada — jesteście zapewne w kłopotcie. Bo cóż można kupić dzisiaj nadobnej solenizante? Kwiaty wędna, czekoladki zjada się zbyt prędko, a książek dziś się nie czyta... Kłopot, kłopot nielada!

Jako człowiek, który ma pod tem względem praktykę, mogę dać wam radę: kupujcie album do wpisania. Bo jest to, jakby zielnik, w którym się zbiera kwiaty wspomnień, listki niedoszłych nadziei, gdzie czas zatrzymuje się na chwilę i napisze króciutki autograf, słowem, — konserwator dawnych, szczytliwych chwil.

Dla przykładu przytoczę wam wyjątki takiego albumu panny Zosi, mojej lepszej znajomej z gorszych czasów. Wyjmuje stamtąd rzeczy, pisane przez ludzi znanych, a nawet i posłów, bo panna Zosia ma tę wielką wadę, że w towarzystwie nie lubi przebierać. „A więc jakiś poseł Okoń pisze:

Nie każdy okoń śmierdzi od głowy i wywija desperacko ogonem”.

Gdaczynski, człek o zachciankach, mocno czerwonych notuje:

„Kapitał jest naszą podstawą ale tylko „Kapitał“ Marxa, jakoteż judemokracji socjetyckiej.

Zaś wybraniec wybranego narodu:

„My mamy być mniejszość? Dlaczego mniejszość? My w szkołach, urzędach, w tramwajach jesteśmy większość, a także mamy wielkie zadania!”

P. Poznański zaś skreślił następujące zdanie:

„Łódź to jest takie doskonałe miasto, gdzie większością jednego tylko „Głosu“ żydowskiego, założymy „Republikę“ żydowską.

Jest tam nawet autograf posła ludowego ale ten wybitny inteligent ograniczył się trzema krzyżkami!

Chciała panna Zosia, bym ja także złożył na welinowym arkusiku mój autograf, lecz wolałem napisać feljton i za otrzymane pieniądze kupić wszystkim solenizantom także albumy.

Sellm

WIADOMOSCI Z KRAJU.

Wybory w pasie nieutralnym.

(k) Jak wiadomo, ludność pasa neutralnego między Litwą a Polską dokonała samorzutnie wyborów do Sejmu. Głosowało 9000 na 11000 uprawnionych. Wystawiono dwie listy: 30 i 31. Litwini starali się wyborem przeszkodzić i pochwylić urny w y b o r c z e; dlatego trzykrotnie szturmowali, ale zawsze zostali odparci. W jednym wypadku w rejonie wsi Awijańce, Litwini przedostali się na tyły komisji, wiozącej urny wyborcze i w momencie zaatakowania jej zostali wykryci i wzięci w krzyżowy ogień milicji ludowej, cofnęli się ze strachem, zostawiając na miejscu dwóch zabitych i kilku rannych. W momencie walki—urny zdołały unieść i szczęśliwie ukryć w miejsce bezpieczne. (6)

Kto podburza rusinów,

(k) W związku z grasującymi bandami bolszewicko—ukraińskimi we Wschodniej Małopolsce pow. Komenda policji państwowej przeprowadziła cały szereg rewizji i dokonała wiele aresztowań, a przedewszystkiem księży ruskich.

I tak w więzieniu sądu karnego w Złoczowie przebywają: ks. Leon Dorosz ze Skniłowa, ks. Pańczyszyn z Gologór, ks. Przyszlak z Baryłowa ks. Piellich z Radziechowa, ks. Łysko z Rakobut i ks. Wysoczański.

Wynika z tego, że lud ruski wcale nie myśli o szowinistycznym antagonizmie i pragnie jak najlepszego współżycia z Polakami, w czem jednak ustawicznie brzdąci garstka inteligencji ukraińskiej. (6)

Kto robi drożyzną,

(K.) Czytamy w „Gaz. dla Przem. Rzeźniczy“ Związek polskich organizacji rolniczych w Warszawie wystąpił do władz rządowych z projektem wywozu bydła. Obecnie, jak dowiadujemy się ze sprawozdania sekcji ekonomicznej Z. P. O. R., zamieszczonego w numerze 44 „Gazety Rolniczej“ z dnia 3 b. m. Komisja Ekonomiczno-doradcza przy Ministerstwie rolnictwa w Warszawie zdecydowała zezwolić na wywóz za granicę 700 tysięcy sztuk trzody chlewnej, a więc posłała na ręce producentom rolnym wbrew interesom konsumentów i ogółu rzeźnictwa polskiego które przewidując następstwa wywozu tak znacznej ilości trzody chlew-

nej, na zjeździe odbytym w dniu 30 z. m. uchwaliło jednogłośnie zaprotestować katerycznie przeciw projektowi wywozu — aby nie wywołać przez to nowej fali drożyzny mięsa. 5

Tragiczny powrót ze ślubu

(K) Onegdaj we wsi Kopyska odbył się ślub córki tamtejszego gospodarza Parula, którego przebieg miał wstrząsające skutki.

Szczególnym temperamentem na godach odznaczał się drugi Parul, wuj panny młodej który święto rodzinne w domu swego brata nazbyt gorąco wziął sobie do serca.

Po drodze do kościoła śpiewał, robił dowcipy, aż wreszcie wyjął rewolwer i począł strzelać na wiwat, jak to się przy podobnych okazjach praktykuje.

Wracając z kościoła Parul, podehmielony już nieco, chciał również dać parę strzałów na wiwat, przez zapomnienie jednak pociągnął zawczasie za cyngiel i wypalił wprost w plecy siedzącego naprzeciw ojca panny młodej, a swego brata.

Nieszczęśliwą ofiarę głupich zwyczajów przewieziono do Warszawy, wszelki ratunek okazał się jednak spóźniony i Roch Parul zmarł w szpitalu Dzieciątka Jezus. (5)

Pasek mieszkaniowy w Krakowie.

(k) Władze krakowskie wpadły na trop szeroko rozgałęzionego paska mieszkaniowego, którego głównym pośrednikiem był niejaki Vorzimmer, znany na bruku krakowskim osobnik. Oferował on przez licznych pośredników mieszkania za opłatą od 2—6 milionów. Podobno Vorzimmer pobrał od szeregu osób zaliczki na owe sumy, nie dotrzymał jednak zobowiązań. Sprawa jego będzie rozpatrywana jeszcze w bieżącym miesiącu w sądzie okręgowym karnym.

Nowy materiał budowlany.

(o) Z Opola donoszą o nowym materiale budowlanym, używanym obecnie z powodzeniem w niemieckiej części Śląska.

Materiał ten stanowi torf z przymieszką cementu i wapna. Umieszczona w ramach drewnianych mieszanina powyższa, twardnieje, a po wyjęciu z ram przedstawia doskonały materiał do budowy domów. Płyty tego torfu stwardniałego, grubości czterech centymetrów, mają być mocniejsze niż ściana z cegieł, domy zaś z nich budowane, są cieplejsze, niż budowane z piasku i cementu, a przytem o 40 pr. tańsze, niż budowane z innych materiałów. (6)

Odmłodzenie.

(f) Starców wszystkich krajów, a zwłaszcza tych, co kochają życie i użycie, fascynuje od kilku tygodni niesłychana, cudowna wiadomość: mogą odmłodnieć. Coraz bardziej ustala się pewnie naukowy, że wiedza jest na wspaniałej drodze wykrycia tajemnicy starości i młodości, co więcej, znalazła już pierwszą ogniwa tej wielkiej idei regeneracji organizmu ludzkiego, drogą sztucznego, chirurgicznego przeszczepiania gruczołu tarczowego z małp starcom, celem wywołania w nich zupełnej metamorfozy powrotu do pełnej energii i życia młodości.

Dwóch uczonych pracuje w tym kierunku zagranicą: Dr Steinach w Wiedniu, doświadczył w swych rezultatach naukowych do ustalonych doświadczeń, iż przez przeszczepienie starym szczerem gruczołu młodych szczerów, wywoływał w nich zupełne odmłodzenie, wytłalała sierść odrastała z powrotem. Konające ze starości zwierzęta ożywały, odradzały się.

Sława paryska, nowoczesny cudotwórca w odmładzaniu starców, lekarz paryski dr Woronow, posunął swoje doświadczenia jeszcze dalej. Jego pacjenci, już przeżywający osobliście na sobie cudowne działania odmładzającej operacji

Przy wyjęciu szympansom i orangutanom gruczołu tarczowego i przeszczepienia go starcom, zdołała dr Woronow uzyskać nadzwyczajne wyniki. Paryski korespondent „Secolo“, udał się do jednego z tych „odmłodzonych“ pacjentów Woronowa, by osobiście przekonać się w działaniu wielkiego wynalazku naukowego.

„Mister Liardet, amerykańkanin, jeden z od młodszych, opowiada dziennikarz, nie był chwilowo w domu. Jego żona przyjęła gościa i gadatliwie zaczęła opowiadać szczegóły wielkiej operacji, zachwycona jej szczegółami. Ten dzień nastąpił 2 lutego mój mąż przekroczył wówczas 74-tą wiosnę swego życia.

Od dłuższego już czasu cierpiał on na wszystkie dolegliwości swego zgrzybiałego wieku. Usłyszawszy o odkryciach Woronowa, zdecydował się udać do Paryża. Słynny lekarz wcale nie okazywał zbyt wielkiej ochoty dokonania operacji. Ale gdy starzec podkreślił korzyści tej operacji, dla samej wiedzy, jako doświadczenie naukowe, dr. Woronow zdecydował podjąć się operacji.

Właśnie pani Liardet kończyła te słowa, gdy drzwi się otwarły i, bohater opowiadania, sam pan Liardet wszedł do pokoju. Nikt nie przyznałby temu gentelmanowi jego późniejszego wieku. Ma on długie, siwe włosy, od czasu operacji przedtem bowiem był zupełnie

łysy. Twarz wesola, bez zmarszczek, ma zdrową cerę a czoło starca jest młodzieńczo gładkie, bez zmarszczek i bruzd.

Jest pełen życia, świeży i chętny do pracy, zawsze w dobrym humorze. Chód ma elastyczny, a gesty, które dokonywa, świadczą o energii i żywotności.

Wszystko to, oświadczył starzec odmłodzony, zawdzięczam jedynie i wyłącznie doktorowi Woronow. Bez niego i bez jego operacji już dawno nie byłoby mnie na ziemi. Jego wynalazek, to bezprzykładne dobrodziejstwo dla całej ludzkości, którego pouczenia jeszcze się dziś nie docenia.

Jeżeli ten wynalazek nie może ewentualnie przedłużyć ludzkiego życia, to w każdym razie wraca organizmowi, jak uczy przykład na mnie zrobiony, drugą młodość, opóźniając objawy starości, zaniku energii ducha i ciała. Od dziesięciu lat nie mogłem więcej pracować, dziś spełniam swą pracę bez najmniejszego zmęczenia. Znów odnalazłem radość życia, czuję się znów i silny, i sądzę, że jeszcze parę lat szczęśliwych będę mógł przeżyć. Nie jest to przesada, jeśli twierdzą, że operacja dra Woronowa odmłodziła mnie conajmniej o lat 20-ścia.

A więc starcy, nie traćmy nadziei. Jest jeszcze przed nami promień jasny: jedna operacja i staniemy się znów młodzi!

S. † P.

Józefa z Golców Konopkowa

po długich i ciężkich cierpieniach, opatrzona św. Sakramentami, zasnęła w Bogu w dniu 19 listopada 1922 r. o godz. 6-ej wiecz.,
przeżywszy lat 49.

Wyprowadzenie drogich nam zwłok na miejsce wiecznego spoczynku odbędzie się w środę, dnia 22 listopada o godzinie 2-ej po południu, z domu żałoby przy ul. Kilińskiego 7, na stary cmentarz katolicki.

Na smutne te obrzędy zapraszają krewnych, przyjaciół i życzliwych pograżeń w żalu

4766b

Mąż, córki, synowie, synowe i wnuczki

S. † P.

Teodor Toporski

inżynier, Zarządzający wydziałem ruchu w fabryce firmy R. Biedermann w Łodzi
przedwcześnie zmarł dnia 19 b. m. przeżywszy lat 53.

Wyprowadzenie zwłok nastąpi w środę dnia 22 b. m. o godz. 2 po poł. z mieszkania przy ul. Kilińskiego № 3 na stary cmentarz ewangelicki.

Na ten smutny obrzęd zapraszają kolegów i znajomych przejęci strata, zacnego czło-
wieka i szlachetnego kolegi.

Współpracownicy firmy R. Biedermann

Cześć Jego pamięci.

(4752K1)

Za odprowadzenie zwłok na miejsce wie-
cznego spoczynku

S. † P.

Bolesława Mrozowskiego

wszystkim obecnym składa serdeczne Bóg
zapłać (4753d)

Rodzina.

KRONIKA

— Kalendarzyk.

Dziś: Wtorek, 21 listopada, Ofiarowanie N. M. P

Wschód słońca g. 7 m 05

Zachód g. 3 m. 38

— Widowiska.

Teatr miejski (Cegielniana 53)

„Peer Gynt“

Filharmonia (Dzielna 20)

Teatr „Scala“ (Cegielniana 19)

„Variete“

„Casino“ (Piotrkowska 67)

„Dwie sieroty“

„Luna“ (Przejazd 1)

„Cierpienia matki“

„Odeon“ (Przejazd 2)

„Związek przysięgłych dziewcz“

Grand-Kino (Piotrkowska 72)

„Mroczny pałac“

„Nowości“ (Piotrkowska róg Główna)

„Syn Tarzana“

„Dom Ludowy“, (Przejazd 34)

„Wstrzymaj konie“

— Kalendarzyk historyczny.

1646. Zakonienie w Teraniu rozmowy przwia-

S. † P.

TEODOR TOPORSKI

inżynier.

Po krótkich a ciężkich cierpieniach przeżywszy lat 53 zmarł dnia 19 listopada 1922 r.

Wyprowadzenie drogich nam zwłok nastąpi dnia 22 listopada r. b. o godz. 2-giej
po poł. z mieszkania przy ul. Kilińskiego 3 (fabr. Biedermanna) na Stary cmentarz
ewangelicki.

O czym zawiadamiają krewnych, przyjaciół i znajomych zmarłego pograżeń w
głębokim żalu.

Matka, siostry, bracia i szwagier.

Dnia 19 listopada zmarł ś. p.

Teodor Toporski

inżynier

Zmarły był członkiem założycielem naszego związku i pozostawił szczery żal wśród
kolegów 4715d1

Związek Zawodowy Techników Przemysłu Włókienniczego w Państwie Polskim

cielskiej, („colloquium charitativum“) przedstawicieli
różnych wyznań, (8)

Wiadomości bieżące

— Osobiste.

Dnia 23 b. m. odbędzie się w Bydgosz-
czy ślub kap. W. P. Leona Wysockiego z p.
Jadwigą Książkówną, córką b. redaktora „Kur.
Łódz.“. (5)

— O biura wywiadowcze o zdolności kro-
dykowej.

Min. handlu zwróciło się do „przeszeń ku-
pieckich o opinie, co do udzielania koncesji
biurom wywiadowczym o zdolność kredytową,
poszczególnym kupcom. Pozwolenia na takie
biura wydawane są przez dwa minist. handlu
i spraw wewnętrznych. Opinia brzmiała, że ist-
nienie takich biur jest bardzo pożądane, ale
powinny one składać bardzo wysoką kaucję.

ponieważ fałszywe informowanie jest niezmiernie szkodliwe. (4)

— Którzy plekarze mogą pracować w niedziele.

b) Na skutek zwrócenia się do inspektora pracy zarządu zgromadzenia majstrów cukier niczych w sprawie zezwolenia im pracy dla cukierników w niedziele i święta, okręgowy inspektor wyjaśnił, że zakłady cukiernicze mogą w niedziele i święta zatrudniać pracowników przy wypieku ciast przeznaczonych wyłącznie do spożycia na miejscu. Nie mogą być natomiast zatrudnieni w dniu te pracownicy przy wyrobie pieczywa, cukierków, czekolady lub tych artykułów, które są przeznaczone na sprzedaż do domu. (8)

— Wykupno świadectw przemysłowych (patentów) na rok 1923.

Celem ułatwienia wykupna świadectw przemysłowych (patentów) na rok 1923, zawiadamia się interesowanych, że świadectwa te (patenty) wykupywać mogą także w kasie miejskiej Plac Wolności Nr. 14, a to od 22 listopada b. r. począwszy.

Zarazem zwraca się uwagę, że termin wykupna wspomnianych świadectw upływa z dniem 30 grudnia 1922 r.

Nadto dla wygody płatników celem ułatwienia przy wpłacaniu podatków bezpośrednich i opłat stemplowych otwiera Izba Skarbo wa kasy poborowe w każdym z trzech Urzędów Skarbowych w mieście Łodzi oraz w Oddziale stemplowych Aleja Kościuszki L. 17.

Od dnia 22 b. m. począwszy wpłacać należy podatki z miasta Łodzi w tym Urzędzie Skarbowym, od którego pochodzi nakaz za płaty. (2)

Wypadki i kradzieże.

— Niesumienny robotnik.

b) Zatrzymano Tomasza Hoffmana zam. przy ul. Wójtowskiej, który za kradzież z fabryki Bergera przy ul. Łomżyńskiej 22,150 szpulek przedrzy. (8)

— Dozorca złodziej.

b) Zatrzymano na gorącym uczynku kradzieży wełny z terenu kolejowego Łódź—kał. stróża Jana Szwede. Nieuczciwego dozorcę przesłano do więzienia przy ul. Miłsza. (8)

— Napad.

Przy ul. Feliksa 9 na przechodzącego Krajewskiego Józefa, zam. tamże napadło 5 opryszków. Na wściekły alarm przez Kraewskiego przybyła policja której udało się 3—ch napastników ująć, zaś 2 pozostali zbiegli. Schwytanych przasków przesłano do Eks pozytury Urzędu śledczego dla dalszego dochodzenia. (8)

— Pożar.

Przy ul. Zgierskiej 42 w suterynie tegoż domu wskutek niezamkniętego otworu cugowego w komi nie przedostały się iskry, które spowodowały zapalenie się odpadków galganianych. Pożar został stłumiony przed przybyciem straży ogniowej. (7)

— Awanturniczy Drat.

Zamieszkały przy ul. N. Zarzewskiej 72 Artur Drat, przed kinem „Wiktoria” przy ul. Kilińskiego znieważał czynnie przechodzącego podówczas G. W. zam. przy ul. Pańskiej 68, a następnie stawiał czynny opór funkcjonariuszom policji. W sprawie powyższej sporządzono protokół i skierowano na drogę sądową. (7)

Teatr i muzyka

— Teatr miejski.

Dziś we wtorek Teatr Miejski daje „Peer Gynta” H. Ibsena z p. K. Adwentowiczem na czele. Będzie to jedno z ostatnich przedstawień „Peer Gynta”.

W środę: „Dożywocie” kom. Al. hr. Fredry.

Bunt aresztantów w rejonowym więzieniu wojskowym.

2 ZABITYCH 5 RANNYCH.

Onegdaj o godzinie 6-ej po poł. gdy aresztanci w więzieniu rejonowym wojskowym przy ul. Targowej zostali wypuszczeni z cel, aby uprzętać takowe, między dwoma aresztantami wynikła bójka. Dyżurny żandarm usłyszawszy krzyki w korytarzu na pierwszem piętrze, dokąd pobiegł i nawoływał aresztantów, aby się uspokoił. W tej chwili jeden z awanturników Bolesław Radwański zdjął ze drzwi tablice z napisami przełożonych i silnie uderzył sierżanta, a i inny aresztant kopnął sierżanta w brzuch. Powstał popłoch i wszyscy aresztanci w liczbie 60 osób powychodzili z cel wołając „bić ich tych lajdaków”. Sierżanci cofnęli się z korytarza, gdzie znajdują się cele aresztanckie udali się na podwórze alarmując wartę.

Jakby na jakiś sygnał wszyscy aresztanci 3 piętrowego budynku więziennego zaczęli demolować cele więzienne, ambulans i kancelarie. Porozbijali oni meble, okna drzwi i sprzęty powyrzucali przez okno na podwórze. W kancelarii porozrywali wszystkie papiery urzędowe, które również powyrzucali przez okno.

Gdy po kilkakrotnych nawoływaniach aresztanci nie uspokoiłi, się warta otrzymała rozkaz strzelania i rozległy się strzały karabinowe. Wówczas aresztanci stali się jeszcze

więcej rozbewstwionymi i poczęli obrzucać żołnierzy porozbijanymi częściami mebli. Część aresztantów usiłowała wydostać się na podwórze celem ucieczki. Widząc to żołnierze zaczęli znowu strzelać skutkiem czego zostali zabici Stanisław Betrych i Jan Motrowski. Ranni zostali Tobiasz Pakin, Antoni Golaba, Nikirow Michalczuk, Władysław Wolski, Bolesław Długosz.

Awanturnicy więźniowie widząc w swoim gronie zabitych i rannych cofnęli się do swych cel i uspokoiłi się.

O zajściu władze więzienne zawiadomiły wszelkie władze wojskowe i na miejsce przybyli szef sztabu D. O. K. IV. Komendant miasta pułk. Lepsecki, sędzia śledczy major Jaskulski wraz z sędziami wojskowymi. Zawezwano również konną policję, która przybyła z komendantem Rozumskim na czele.

Po uspokojeniu się więźniów, szef sztabu D. O. K. i kierownik aresztu Mieczysław Odzieniec przemówili do nich, żeby podobne wykroczenie więcej nie miały miejsca. Po przeprowadzeniu dochodzenia na miejscu głównych agitatorów tego postępu odstawił no do wojskowego więzienia śledczego przy ul. Gdańskiej do rannych zawezwano pogotowie, które wszystkich odwiozło do szpitala.

W piątek premiera „Horsztyńskiego”, tragedyi J. Słowackiego z p. K. Adwentowiczem w roli tytułowej. (2)

Komunikaty

— Sprawozdanie.

Sprawozdanie z dnia kwesty w dniu 15 października r. b. na rzecz Kasy Inwalidów-Strazaków.

I oddział zebrał	Mk.
II	870,826.—
III	615,709.—
IV	660,347.—
V	277,918.50
VI	581,768.—
VII	366,026.—
VIII	300,382.50
IX	149,455.—
X	571,858.50
IX	360,560.—
IX	165,511.—

Mk. 4,878,161.50

oflary przez Neue Lodzer Zeitung „ od Towarzystwa „Union” 102,000.—
„ „ Pani Pastor, Gundlachowej 100,000.—
„ „ 40,000.—

razem Mk. 5,110,161.50

wydatki „ 410,799.—

pozostaje czystego zysku Mk. 4,699,362.50

4768—1

Kronika naukowa.

Sztuczny węgiel.

Dzienniki monachijskie donoszą o wynalazku, który może mieć ogromne znaczenie, jeżeli próby przedsięwzięte na szeroką skalę, dadzą takie same wyniki, jak próby dokonywane przez wynalazcę. Mowa tu o wynalazionym przez aptekarza monachijskiego Ludwika Pruecknera, po sześcioletnich próbach, sztucznym węglu kamiennym.

Węgiel ten powiódł się Pruecknerowi uzyskać z pewnego rodzaju kamieni bawarskich i innych materiałów nieograniczonych przez przemianę ich chemiczną. Świadczenie prób dokonywanych twierdzą, że sztuczny ten węgiel dorównywa pod względem wydajności ciepła wydając około 8000 jednostek cieplnych, antracytowi, a przytem może gazować. Gaz wyrobiony z niego pali się jasnym płomieniem, a co najważniejsze, że wyrób tego sztucznego węgla ma kosztować o połowę mniej, niż cena rynkowa węgla kamiennego. Ponieważ jednak

już tylokrotnie donoszą o wynalazieniu węgla sztucznego, a wynalazki te okazały się przy bliższym zbadaniu niepraktyczne, należy i tym razem poczekać, czy sprawdzą się twierdzenia wynalazcy! (2)

Kto popiera drożyznę.

W roku 1919 zamieścił „Robotnik” „List z Paryża” swego stałego korespondenta tamtejszego niejakiego Hieronima (?) Kohna, z profesji kawiarnianego włóczykija i plotkarza w którym to liście był taki passus:

„Stała zaś akcja systematycznie przedsięwzięta przez proletarijat przeciw wszelkim nadużyciom klas urzywilejowanych, jak stwarzanie i rozszerzenie kooperatyw socjalistycznych, jak stałe wykazywanie nadużyć klas posiadających, ich międzynarodowej solidarności w zwalczaniu rządów proletariackich; jak uświadamianie znaczenia trwałego porozumienia się między narodów i proletariackiej; słowem oświecanie socjalistyczne wszystkich zadań, związanych z życiem społecznym — oto narazie zadanie świadomych proletariuszy. Proletarijat nie wywołuje katastrofy rewolucyjnej, ale do nieuniknionej katastrofy powinien być przygotowany.”

I dla tego drożyzna jest znakomitym środkiem do agitacji społecznej, do wykazywania całej wadliwości dzisiejszego ustroju, w którym prasa jest na usługach nieprodukcyjnego kapitalizmu, tego wiecznego pozeracza ludzkiego mięsa i ludzkiej duszy, czy to na polach bitew, lub w fabrykach, warsztatach, czy podziemiach, na robotach polnych, lub też w biurach i sklepach, jednym słowem wszędzie, gdzie duch ludzki i mięśnie zużytkowują się przedwcześnie. Z drugiej strony drożyzna winna być bodźcem do stworzenia samopomocy proletariackiej. Te obydwie czynniki umiejętnie wykorzystane — przyspieszają rozwój przeobrażeń społecznych”.

Tyle gaduła Kohn.

Drożyzna znakomitym środkiem do agitacji społecznej.

Do wykazywania całej wadliwości dzisiejszego ustroju.

Dlatego też P. P. S. z drożyzną walczy i walczyła tak błado i apatycznie.

Może zaprzeczycie istnienia tego listu? Może tak Kohn nie pisał?

(6)

„Myśl Narodowa”

Ze świata

PROTEST MUZYKOW FRANCUSKICH.

(§) W paryskich salach tańca znużyła się wrzaskliwa muzyka „jazz-bandów“. Miejscej zajmują coraz bardziej, importowane też z Ameryki, przeróbki pod taniec utwory takich, jak „Marsz pogrzebowy“ Chopina, „Mise Macabre“ Saint Saensa, pieśni Schumana a nawet dzieła Mozarta i Beethovena.

Związek jednak francuskich autorów i kompozytorów postanowił nie tolerować takiej profanacji, uważając za swój obowiązek wystąpić w obronie praw wielkich muzyków niezających.

W tym celu zwrócił się z protestem do wszystkich właścicieli sal tańca i restauracji, w których odbywają się tańce poobiednie, a jednocześnie zaapelował do sumienia muzyków grających w tych zakładach.

Bodaj czy pomoże ten protest, wobec dzikiej mody! (2)

PRZYCZYNA CHUDNIĘCIA INTELIGENCJI ROSYJSKIEJ.

(§) Prof. Kolcow z moskiewskiego instytutu biologicznego dokonał ze współpracownikami swymi długiego szeregu skrupulatnych prób, z których wynika, że chudnięcie inteligencji rosyjskiej pod rządami sowieckimi jest wywołane nie tylko przez głód, lecz bardziej jeszcze przez niepokój, utratę równowagi duchowej.

Prof. Kolcow opowiada o sobie, że w ciągu jednej tylko nocy, spędzonej w więzieniu czerezyczajki, stracił na wadze 3 1/2 kilograma, choć przedtem spożył 2,500 kalorii żywności.

Wielu inteligentów straciło połowę swej wagi poprzedniej, choć ostatnimi czasy odżywiali się normalnie. Wstrząśnienia jednak duchowe przeszkadzały normalnemu działaniu organizmu. (8)

KULTURA NIEMIECKA.

(§) W tych dniach, w jednym z hotelów monachijskich popisywała się — pisze korespondent londyńskiego „Timesa“ — śpiewaczka włoska.

Pierwszą część programu śpiewaczka zdołała wykonać pomyślnie, gdy jednak drugą część rozpoczęła piosenką w języku francuskim odezwały się głośne protesty i okrzyki: „Śpiewać po niemiecku!“ Gdy zaś śpiewaczka i jej akompaniator usiłowali, pomimo to dokończyć pieśni, posypały się na estradę rozmaite przedmioty, a w końcu rzucono kilka bomb cuchnących, wobec czego tak artystka, jak i publiczność, musiały copędzej opuścić salę koncertową. (8)

MUZYKA WĘDROWNA... W SAMOCHODACH

(§) Wiekopomny wynalazek Marconiego odsłania przed ludzkością coraz nieprawdopodobniejsze możliwości. Przesyłanie wiadomości na nieprawdopodobnie odległości, rozmowy na dalekich przestrzeniach, słuchanie muzyki i śpiewu, koncertów i oper w wygodnym fotelu w domu — należą dzisiaj do rzeczy takich zwykłych, że już niemal spowszechniały i nodzie przestają się dziwić wszelakim „iskrowym“ cudom.

O nowym cudzie takim, który wprawia w zdumienie, mimo tego wszystkiego co nam iskra elektryczna już dotąd dała, nadchodzi wiadomość z Londynu. Oto — ni mniej ni więcej

— tylko, odbywając podróż samochodem, będziemy mogli wygodnie słuchać koncertów i oper, przemówień w parlamencie, odczytów, rozmawiać ze znajomymi, którzy są abonamentami telefonu iskrowego.

Trzeba tylko zaopatrzyć samochód w odpowiedni, w ostatnich czasach przez tow. Marconiego w Londynie zbudowany przyrząd, który umieszcza się na dachu maszyny, oraz w aparat drugi, zawierający siedem czy osiem walców, a stojący wewnątrz samochodu, gdzie zajmuje miejsce jednego pasażera.

Próby przeprowadzone wspólnie przez tow. firm. „Daimler i Marconi“ dały najlepsze wyniki. Nawet wśród gwaru i turkotu najchałaśliwszych ulic Londynu pasażerowie w samochodzie, zaopatrzone w nowe przyrządy iskrowe, słyszeli wyraźnie śpiew i muzykę. Tow. Marconiego pracuje nad dalszym udoskonaleniem przyrządu. (6)

KARA ZA SAMOBOJSTWO.

(§) W Anglii istnieje prawo, według której go, jeżeli dwie osoby postanowią popełnić wspólnie samobójstwo, to ta z nich, którą uda się uratować, podlega karze za zabójstwo.

Świeżo właśnie przed sądem w Londynie stanęła pani Maud Hibbert, która, zakochawszy się w bracie swego męża, uciekła z domu męzowskiego zaszawagrem i postanowiła razem z nim popełnić samobójstwo.

Oboje otruli się gazem, oświetlający n, pani Hibbert jednak zdołano przywrócić do życia, a gdy według obowiązującego prawa stanęła przed sądem, skazano ją na dziewięć miesięcy robót przymusowych.

John Galsworth i inni wybitni pisarze angielscy podali wspólną do króla prośbę o ulaskawienie nieszczęśliwej. (2)

ZEBRAK W AMERYCE.

(§) Przy Sixth Avenue w Nowym Yorku — opowiada „New York Times“ — uprawiał spokojnie swój „wolny zawód“ zebra, pozbawiony obu nóg. Zwrócił on uwagę detektywa, który go śledził przez pewien czas, a gdy stwierdził, że „nieborak“ zebrał przeszło 10 dol. w ciągu pół godziny, wezwał go, żeby poszedł z nim do urzędu. Na to wezwanie zebra wskazał mu samochód, stojący w pobliżu i zaproponował policjantowi, że zawiezie go do urzędu — we własnym automobilu.

Wezwany przez sędziego śledczego do udzielenia wyjaśnień, zebra zeznał, że uprawiane przezeń rzemiosło daje mu takie dochody, iż kupił sobie już folwark w Dakocie za 20,000 dol. i — samochód.

Złota jest dola zebaków amerykańskich!

Ks. St. N.

PRZEMYSŁ I HANDEL.

Całkowity upadek przemysłu ukraińskiego.

= Według „Prawdy“ przemysł metalurgiczny ukraiński znajduje się w położeniu katastrofalnym.

Upadek wytwórczości zakładów Pietrowskich „Jugostal“ wyraża się jak następuje: w kwietniu 1922 r. wytworzono żelaza lanego 300 tysięcy pudów, a w sierpniu i wrześniu z trudem zdołano dojść do 180 tys. — 190 tys. pudów. Produkcja wyrobów metalowych gotowych wynosiła w kwietniu 313 tys. pudów, w sierpniu zaledwie 120 tys. pudów, a we wrześniu ustała zupełnie. Ten upadek produkcji wyjaśnia się, zdaniem „Prawdy“, porzuceniem zakładów przez robotników wykwalifikowanych, którzy uciekają na wieś, a także ucieszką górników z kopalń zakładów Pietrowskich. Produkcja węgla spadła w nich z 1600 tys. pudów miesięcznie w marcu i w kwietniu do 1200 tys. pudów w sierpniu i 1100 tys. pudów we wrześniu, podczas, gdy miesięczne zapotrzebowanie zakładów wynosi 1800 tys. pudów. Robotnicy nie otrzymują należnego im opału, co wywołuje wśród nich silne wrzenie. (4)

Wystawa rolnicza wielkopolska.

(=) Samorządowe organizacje rolnicze działające na terenie b. dz. pruskiej (Wielkopolska i Pomorska Izba Rolnicza) mają zamiar urządzić w miesiącu czerwcu lub wrześniu wystawę rolniczą, która ma uwidocznic stan posiadania naszego rolnictwa ze specjalnym uwzględnieniem przemysłu rolnego. Jeżeli się weźmie pod uwagę wysoki stan rolnictwa w Wielkopolsce, i na Pomorzu, to ujawnienie sił i zasobów tej naszej pepibjery zbliży z jednej strony sfery rolnicze całej Polski do siebie, oraz przedstawi zagranicy zdolność eksportową tych dzielnic w zakresie wyrobów przemysłu rolnego,

który właśnie tutaj osiągnął najwyższy rozwój z całej Polski. Bliższe szczegóły o wystawie będą ogłaszane w miarę postępowania prac organizacyjnych Komitetu Wystawowego. (7)

Giełda łódzka, z dnia 20 b. m.

		w plac.	żądany.	transz.
Dolary St. Zjedn.	czeki			—
Franki belgijskie	gotówka	1025	1035	—
„ „	czeki	1025	1035	—
Franki francuskie	gotówka	1105	1115	1110
„ „	czeki	1110	1120	—
Franki szwajcarskie	„	2935	2985	—
Korony austriackie	„	0 21 1/4	0 22 1/4	—
Funty angielskie	„	71,650	71,850	71,650
Korony czeskie	„	510	520	510
Marki niemieckie	gotówka	2,35	2,00	—
„ „	czeki	2,25	2,40	2,40
Miljonówka	„	—	1700	—

Z akcji miejscowych poszukiwano: Saturn, Sosnowickiej Elektrowni, Włodzkiej Manufaktury i Tramwaji Łódzkich.

Giełda warszawska

Dol. St. Zjed.	15775	Franki franc.	1110
Marki niem.	2,30	Funty	—

Czeki i wpłaty.

Belgia	1055	Londyn	71,300
Berlin	2,35	Nowy Jork	15925
Gdańsk	23 5	Paryż	1110
Praga	510	Wiedeń	2 2,35

Akcje

Bank hand.	39009	Ostrowiec	62500
„ Dyskont	21250	Radzki	35000
„ Kredyt.	15000	Starachowice	42000
„ Zjed. Z Pol.	7500	Zyrardów	1,000,000
Cukier	465000	Borkowski	7200
Drzewo	7330	Zegluga	4450
Lilipol	46500	Jabłkowscy	6400
Częstocice	400000	Nafta	—

Oszczędza ten kto zaopatruje się na ziemię, lub za gotówkę w firmie

„WYGODA“ Piotrkowska 238

konfekcje damską, męską i dziecienną, manufakturę i obuwie, które posiada w wielkim wyborze

UWAGA: Wszelkie obstarunki wykonujemy we własnej pracowni w przeciągu 4-ch dni

Filijni nie posiadają

Maszyn traktorowych

kupię kilka. Oferty wyczerpujące proszę składać do Tow. Akc. „Reklawa Polska“, Warszawa, Jasna 10, pod „Tkacz“.

4750b2

Kto chce

sprzedać wszelkie owoce, warzywa, kartofle niech się zgłoszą do Stowarzyszenia Ogrodniczo-Handlowego w Łodzi, Dzielna 25 lub Pańska 36. Pożądana jest obecnie dostawa ładnych jabłek i chrzanu.

4734ba

Dziś
premiera!

Dziś
premiera!

Arcydzieło łączn. wytwórni Pathé Jermoljew w Paryżu

Ulubieńcy publiczności

Mozżuchin i Lisenko

W najnowszym 6 aktowym dramacie

„MIŁOŚĆ I SPRAWIEDLIWOŚĆ”

Film ten przykuwa, porywa i oszalałmia brawurą i wirtuozią gry doprowadzanej do ostatnich granic realizmu.

Utwory muzyczne w wykonaniu orkiestry symfonicznej pod dyрекcją M. L E W A K A.

(4763K1)

CASINO

CASINO

DWIE SIEROТЫ

(Orphans of the Storm)

Największy film świata!

Układ i realizacja mistrza D. W. Griffith'a.

Obraz ten, oszalamiający żywiołowym rozmachem, skąpany w ognistych blaskach i kipiący szalonym ruchem, jest dziełem nadludzkiej potęgi. 120,000 artystów i figurantów bierze udział w akcji, a między nimi Król Ludwik XII, Danton i Robespierre.

Film ten został odtworzony według dzieł Thomas'a Carlyle'a, Hipolity Taine'a i Guizota.

Nad zachowaniem architektury i stylu epoki czuwał profesor Louis Allard (Harvard University.) Stroje i fryzury pod kontrolą margrabiny de Polignac.

W rolach Henriety
i Luizy Girard

LILIAN i DOROTA GISH

światne gwiazdy ekranu, ukazujące się u nas po raz pierwszy.

Początek przedstawień o 4,30.

Celem uniknięcia natłoku uprasza się Sz. Publiczność o przybywanie na wcześniejsze seanse.

Grand-Kino

MRO CZNY PAŁAC

Grand-Kino

Niezwykły dramat w 6 akt, na tle przyrody Indji Wschodnich, przewyższający po względem napięcia, wystawy, reżyserji i gry wszystkie inne słynne filmy..

W rolach
głównych

CLAIRE ANDERSSON i ARTUR CAREV

Obraz wyk. Selzwick Pichwies, New York.

(4767K1)

Passe-partout niew.żne.

Ważne dla stolarzy

szerlak biały do sprzedania ceny przystępne

Kilińskiego № 126, m. 17

tamże potrzeba kilku zdolnych czeladzi stolarskich za dobrem wynagrodzeniem i zdolnego polerownika

Zakątna 45. zakład stolarski.

4724s5

Zawiadomienie.

Bufet Tow. Rzemieślniczego

„RESURSA“

Wydaje codziennie: **śniadania, obiady i kolacje.**

Kuchnia wyborowa W każdy czwartek i niedzielę wyborowe **faki.**
Bufet obficie zaopatrzony.

UWAGA: Ceny o 20% tańsze niż w innych zakładach restauracyjnych. (4705d3)

Ru'nowanego kierownika

kooperatyste, handlowca poszukuje Spółdzielnia w Łodzi. Stano wisko do objęcia zaraz. Oferty wraz z życiorysem, odpisem swiadectw i przypuszczalnymi warunkami uposażenia, należy składać pod Spółdzielnia. (4709d2)

Ważne dla pp. właścicieli sklepów, kooperatyw, ochronek, kuchni i t. d.

! Niebywała okazja taniego zakupu!

Pragnący zaprowadzić u siebie sprzedaż naczyń kamionkowych i kamiennych otrzymają takowe po cenach bezkonkurencyjnych we firmie

Mik Warrikoff, Milsza 22.

F.żanki ze spodkami od mk. 280.
Garnki " " 180.
Miski " " 160.

Wyłączna sprzedaż wyrobów kamionkowych Tow. Akc „Keramos” w Chodzieży.

Sprzedaż detaliczna. (476s1) Asentom prowadzący

MASZYNY DO PISANIA

ORZEŁ (nowe), MERCEDES, REMINGTON, i t. p. Taśmy i-a, kalka, rebracja. Nauka pisania na maszynach
ADOLF GOLDBERG. Andrzej 1 1-sze piętro.

Motory

do sprzedania benzynowe 10 koni 20 stojące i na kołach zapeln nowe, oraz dynamo maszyna Piotrkowska 294 sklep elektrotechniczny 4778s3

Dwaj uczniowie z jednolitej praktyką w stolarstwie meblowym, chcący nauczyć się stoarstwa modelowego mogą zgłosić się na tychmiast w **Szkole Rzemiosł** Wodna 34. 37753

Płace

150% drożej kupuję brylanty, złoto, srebro zegarki, stare zęby, oraz różną biżuterję **Konstantynowska 7** Milich prawa oficyna 1-sze piętro 3598k

Piece i kuchnie

kafelowe z gwarancją, kafele drzwiczki hemetyczne dające 75 proc. oszczędności opału, piecyki, blachy, ruszty, sieczkarnie, zlewy oraz wszelkie wyroby piecowe i kuch. poleca: Skł. Jana ŁAWACZA Sienkiewicza 30 Wyrób własny. 4725s4

„POLHANDEL“

Andrzeja 1

Najlepsze gatunki towaru!

Najniższe ceny!

Polecamy:

garbardin, 4717s3
bostony,
trykotyny,
ilanele,
parchany
oraz towary bielizniane.

Drukarnia Dziennika

„ROZWÓJ“

ŁÓDŹ, Al. KOSCIUSZKI № 41.

Przyjmuje wszelkie zamówienia w zakresie drukarstwa wchodzące. Ceny niskie. Roboty przyjmowane wykonywa się szybko i solidnie :: ::

Stowarzyszenie Ogrodniczo-Handlowe

Sp. z ogr. odp.

Dzielna 25 i Pańska 36,

posiada na składzie duży wybór jablek oraz kartofli wszelkich warzyw. Większe partje odsyła się do domów. Dla pp. Restauratorów i handlujących ustępstwa. (4733b2)

GORSETY najnowszycy fasonów, gotowe i na obstalunek

poleca w wielkim wyborze

Pracownia **„MARTA“**
gorsetów

Łódź, Piotrkowska 130 (w podwórzu).

Biustonosze, pasy brzuszne i t. p.

Przyjm. się reberacje, przeróbki i pranie gorsetów. 4730b5

DOSTAWA na miejsce do sklepów

hotele, restauracji i t. p. wszelkich ilości warzyw i owoców — po niskich cenach — (4547K)

Józef Psarski, Łódź ul. Wólczańska 78.

Kupię gazomierz

dzieścinie w miejscowości A. Bazar ul. Główna 64

Dr. S. KANTOR

specjalista chorób wenerycznych i skórnych
Ul. Ewanjelička 2. Godz przyjeżdż od 9—2 i 6—8.
Panie od 5—8 361

Dr. H. Rózaner

Choroby skórne, weneryczne i moczopłciowe.
Dzielna № 9.
Przyjmuje od 9—11 i pół i 4—8
panie od 2—5. (4458d25)

Dr. Eugenia Gerszuni

Piotrkowska 121
Choroby kopicie i weneryczne kobiet. Przyjmuje od 12—1 od 4—6, w niedzielę i święta od 9—12. 4453610

Dr. STAWONCZYK

Sienkiewicza 29.
Choroby wener. i skórne.
Przyjm. 9—10^{1/2}, 15—7. (4518d9)

Poszukuje się możliwie od zaraz
dzielnego kierownika handlowego

— jako —

DYREKTORA

— oraz —

kierownika technicznego

jako **werkmistrza** do poważnej fabryki trykotów. Uwzględnia się jedynie Panów, którzy w fabrykach trykotów dłuższy czas pracowali i wykazać się mogą odpowiednimi kwalifikacjami.

Zgłoszenia pisemne należy skierować wraz z odpisami świadectw resp. in. dowodów kwalifikacyjnych oraz z podaniem pensji życzonej do,

Zakładów Przemysłowych „TABROMIK“
Oddział III, Fabryka Trykotów, Gniezno.

(4749b1)

OGŁOSZENIE.

W myśl rozporządzenia Ministra Robót Publicznych i Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 6 lipca 1922 r. o ruchu samochodów i innych pojazdów mechanicznych na drogach publicznych (Dz. Ust. R. P. № 65 poz. 587), Urząd Wojewódzki wzywa wszystkich szoferów i kierowców własnych samochodów, zamieszkałych na terenie Województwa Łódzkiego, aby do dnia 16 lutego 1923 roku wyjednali w Województwie (Dyrekcja Okręgowa Robót Publicznych) pozwolenie na prawo prowadzenia pojazdów mechanicznych na drogach publicznych Rzeczypospolitej Polskiej, zgodnie z przepisami powyższego rozporządzenia.

Po dniu 16 lutego 1923 roku, kierowcy, nieposiadający wspomnianego pozwolenia, tracą prawo prowadzenia pojazdów.

W celu otrzymania pozwolenia, należy wnieść podanie do Województwa (Okręgowa Dyrekcja Robót Publicznych, Zachodnia № 67) za pośrednictwem miejscowego Starostwa lub Komisarza Rządu na miasto Łódź.

Wzory podań wydaje Okręgowa Dyrekcja Robót Publicznych tamże udziela się wszelkich informacji codziennie od godziny 9 do 12-ej.

WOJEWODA:

(—) **w z. Dr. GARAPICH.**

Łódź, dnia 4 listopada 1922 r.

(4752K1)

roczne ogłoszenia

Kupno i sprzedaż:

AAA. Kupię meble, dywany futra, garderobę, maszyny do szycia, piące najwyższe ceny. Łaznik, Benedykta 29 m 15 parter. 9568-10

Sprzedam sypialnię, parę łóżek żelaznych, otomanę i lustro Kracza 4 m 18. 10663-3

AA. Meble sypialnie, stołowe, szafy, łóżka, stoły, krzesła, otomany, kozetki, krzesła, wiedeńskie oraz inne sprzedaje Przechódziecki Piotrkowska 108 6262-0

Sprzedam w sąsiedztwie sklepowe butelki szafę za 75,00 Brzezińska 76 sklep. 10071-1

Do sprzedania w Wróblewie pod Ozorkowem. Ogier kasztan reproduktor lat 7 wzrost 165 cm. potomstwo do ujeżdżenia na miejscu. 10032 5

Sklep duży 2 pokoje z kuchnią od zaraz do sprzedania w domosć na miejscu Piotrkowska 189 Nowacki. 10065-2

Gazomierz, łamy, kuchenkę gazową i różne meble sprzedam Piotrkowska 109 m 2 10054-5

Sklep kosmetyczny spożywczy do sprzedania przy sklepie pokój i kuchnia. Łódź Kawka 10 dojazd tramwajem № 4 przy Senatorskiej. 10025-1

E. Romer — J. Jarczyński Atlas Krajoznawczy Województwa Łódzkiego

druk i nakład
Ak. Spółki kartograficznej i wydawniczej

Atlas we Lwowie
do nabycia w każdej księgarni.

4751b1

Przewoźnik wolne koło i czarne meble składowe do sprzedania Rozwadowska 16 m 9 10057-2

W największym wydziale majątków ziemskich gospodarstw, domów, wili, fabryk interesów handlowych ma do sprzedania Biuro Pośrednicze Taszyckiego Piotrkowska 90 tel. 843 9326-5

Sprzedam stół, krzesła, otomanę, szafę, łóżka, bielizniarkę, kredens. Piotrkowska 189-3 10004

Tokarna 1 metr. 20 w kerne-rach mocna do sprzedania Główna 11 Susarnia 10058-1

Podajcie do mnie wszyscy, którzy kupujecie nieruchomości bo od Was nie nie pobieram prowizji. Wystrzegajcie się pośredników-oszustów, Piotrkowska 87 „Pośrednik” 10059-1

Wydaję domek z ogródkiem w Wiad. u portera. Tęczańska 2 przy Pomorskiej. 10046-2

Podajcie do mnie wszyscy, którzy sprzedajecie nieruchomości i sklepy, a ja Wam pomogę prędko sprzedać Biuro „Pośrednik” Piotrkowska 87 10055-1

Różne:

Kuszerka Pipikowa przyjmuje miejscowe i przyjezdne panie. Piotrkowska 152-14 10055-12

Wawaler lat 35 posiadający sklep w śródmieściu poszukuje panny lub wdowę z dzieckiem z gotówką 1,400,000 Oier-ty do Rozwoja pod Tęcza. 9937-1

Pes tygrys mieszanec z pulaw-gów z gwiazdką na piersiach z ożroza skórzana. Odebrać można Składowa 36 W. Skóra 10068-2

Potrzebny chłopiec na psyki Benedykta 16 Harje. 10069-1

Potrzebna uczniwa dziewczyna do posługi. Nawrot 20 m 5. 10070-1

Potrzebny uczeń cukierniczy z ręczną praktyką. Cukiernia Dziecina 10 W Michalski 10073-2

Są do nabycia kanarki z do-brym śpiewem. Sienkiewicza 91 m 14 10063-3

OPONĘ samochodową znale-zioną w niedziele na Piotrkowskiej koło Sw Anny sprzedaję z mocic Łuczakowi Piotrkowska 175 sownie wynagrodzę. 10067-1

Potrzebna rutynowana magazynierka do Restauracji Teatralnej Dziecina 20. — Zgłaszać się pomiędzy 1 a 5 p. pt. 10056-1

Pracownia poszukuje posady jako podręczna ul Szora 15 m 15 10066-5

Potrzebna zdolna sprzedawca do składu win z dobrym wykształceniem J. Stadni 10053-2

Przyjął się pies czarny „Wy-żel” do odebrania zaraz. Szosa Pabjanicka 24 dalsze przetrz mywanie niemożliwe. 1009-1

Zdoin, fachowiec rymarz poszukuje pracy możliwie przy fabryce zarazem wykonywuje roboty siodlarskie, tapicerskie Wiadomość Pajajance 7am:owa 15 Biuro Dzienników 10055-2

Przyjmuje się panny do nauki rękawiczek swetrów i pończoch. Wiadomość Mińska 34 pracownia pończoch 10018-1

Potrzebna matka ze świeżym pokarmem. Wiadomość Cukiernia Dziecina 10. 10050-2

AGENT z kancją dozw. zadowolony w sklepach spożywczych i kooperatywach potrzebny do sprzedaży czekolady i cukierków. Oferty skrzyżka pocztowa 105. 1007-3

Potrzebny czeladnik tokarski drewniany. Wiadomość Pańska 67-2 Jan Słoneczki. 10013-1

Przyjął się pies mieszanec wlok oebrać można z zarobkiem kosztów. Szosa Pabjanicka 6 Rozaszewicz. 1001-1

Zagubione dokumenty

Główna Jan zagubił kartę powołania wyd. w P.K.U. — Brzezi. 10072-3

Sekret Antoni zagubił dowód osobisty wyd. w Częstochowa. 0051-3

Stancie Rudolf zagubił paszport polski wydany w Łodzi 10061-3

Sikorski Łukasz zagubił paszport polski wyd. w Łodzi. 10064-3

Kępczyński Władysław zagubił paszport polski w gm Sanki. 10031-1

Gaj Antoni zagubił paszport polski wydany w Łodzi. 10075-1

Wojciechowski Kazimierz zagubił kartę powołania wydaną przez P.K.U. w Tulu. 10014-1

Ziemiecki Jerzy zagubił tymczasowy dowód osobisty wydany 7-y Komisarjat w Łodzi. 026-1

Cena ogłoszeń przed tekstem i w tekście 150 mk., za tekstem 300 mk., zwykajnie 150 mk., wśród drobnych 200 mk., następnego 150 mk., konkluzji 300 mk., za pierwszą stronę 1000 mk., za drugą 500 mk., za trzecią 250 mk., za czwartą 150 mk., za piątą 100 mk., za szóstą 50 mk., za siódmą 30 mk., za ósmą 20 mk., za dziewiątą 15 mk., za dziesiątą 10 mk., za jedenasty 5 mk., za dwunasty 3 mk., za trzynasty 2 mk., za czternasty 1 mk., za piętnasty 0,5 mk., za szesnasty 0,3 mk., za siedemnasty 0,2 mk., za osiemnasty 0,1 mk., za dziewiętnasty 0,05 mk., za dwudziesty 0,03 mk., za dwudziesty pierwszy 0,02 mk., za dwudziesty drugi 0,01 mk., za dwudziesty trzeci 0,005 mk., za dwudziesty czwarty 0,003 mk., za dwudziesty piąty 0,002 mk., za dwudziesty szósty 0,001 mk., za dwudziesty siódmy 0,0005 mk., za dwudziesty ósmy 0,0003 mk., za dwudziesty dziewiąty 0,0002 mk., za dwudziesty dziesiąty 0,0001 mk.